

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštno vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opравниštvu v škofljsk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Uravnava zemljišnega davka.

Celih 8 let uže imajo dela in posla z urav-
navo zemljišnega davka; 5 let so cenili zemljišča
in 3 leta so potem porabili za uvrstjenost zemljišč
v postavljene jim tarife ali razrede, po katerih se
bo naposled znesek davka pri posameznih kosih
ali parcelah zemljišč računil. Ali vkljub temu bi
še trebalo 3—4 leta, v Galiciji, Istriji in Dalma-
cijo celó 5 let, preden bi po postavi od 24. maja
1869. bilo vse dognano. Razun tega so stroški
po tem načinu uravnavanja zemljišnega davka silno
veliki. Samo do konca l. 1876 se je potrošilo 16
milijonov. Te napake so finančnega ministra
prisilile, da je državnemu zboru predložil postavo
o spremembi nekaterih paragrafov gori omenjene
postave od l. 1869. Namen ovim spremembam je:
stroške zmanjšati in uravnava davka pospešiti tako,
da bi do konca l. 1880. vse dogotovljeno bilo.

Poglavitne spremembe te postave so sledeče:
Dozdaj sta posameznim parcelam ceno postavljala
po dva in dva cenilca, ki ju je okrajna cenit-
vena komisija za dotični oddelek izmed sebe izvo-
lila, in poročevalec (referent) ju je le spremljal in
s svojim glasom le tedaj odločeval, kedar se ce-
nilca o vcenitvi dotične parcele nista zedinila.
V prihodnje bode pa poročevalec vsako parcelo v
svojem okraju sam cenil, spremljal ga pa bo do-
tični župan, ali pa dva moža, katera soseskini žu-
pan v to odloči; ti trije pa nimajo nobenega do-
ločnega glasu, ampak pojasnujejo samo to, za kar
jih poročevalec vpraša. Okrajni cenitveni poroče-
valec predloži svoje poročilo potem okrajni cenit-
veni komisiji v pregled in odobravanje. Dosedaj
je gojzde cenil najprej poročevalec sam, njegovo
poročilo pa sta prejela dotična dva cenilca v roko
in sta ravno tisti gojzd in parcele tudi onadva ce-
nila. Če nista poročevalčevi vcenitvi pritrdila, in
če se kasneje on z njuno določbo ni strinjal, raz-
sodila je potem okrajna cenitvena komisija, kaj
naj velja. Prej ko so pa okrajne cenitvene komi-
sije pri različnem mnenju spoznale, kaj da naj
obvelja, imele so pravico na dotično mesto dva

druga cenilca izmed sebe poslati, da sta zem-
ljišče, za katero je šlo, še enkrat pregledala in o
svoji pozvedbi komisiji poročala. Po novi postavi
ima pa okrajna cenitvena komisija brez novega
pregledovanja konečno določiti, ktera vcenitev naj
obvelja, ali ima namreč dotični referent prav, ali
pa dotična cenilca. Ob kratkem rečeno, po novi
postavi pride vcenitev zemljišč iz rok izvoljenih
cenilcev v roke dotičnih c. k. referentov ali poro-
čevalcev. O ugovorih (reklamacijah) imajo po do-
sedanji postavi razsojevati okrajne in deželne ce-
nitvene komisije. Po novi postavi se pa ustanovijo
za to posebne reklamacijske komisije (Reclamations-
Commission), ki stopijo na mesto deželnih cenit-
venih komisij, in se sestavijo na enak način, kakor
so sestavljene deželne cenitvene komisije, ter
bodo o vsakem ugovoru (reklamaciji) konečno raz-
sojevale, zoper katero razsodbo ni pripuščena no-
bena pritožba. Nova naredba je tudi ta, da se
županom pošljejo pri razpisu reklamacij tudi mape
in parčelni protokoli dotične občine, da je mogoče
vsakemu se prepričati, kako so zemljišča tu in tam
vcenjena; vrh tega prejme vsak posestnik posebno
polo (Grundbesitzbogen), v kateri so vse njegove
parcele z dotičnim razredom in obdelovanskim
redom, pa tudi mera vsakega kosa vpisane, da se
zamore o vsem prepričati, ali je prav, ali ne. Ta
naredba se nam najpotrebnejša zdi, ki jo žalibog
v prejšnji postavi pogrešamo, brez katere bi bil
pa vsak, če še tako pravičen ugovor nemogoč.
Mnogim te spremembe nikakor ne ugajajo in ve-
liko okrajnih zastopov je pritožbe, ugovore in pro-
šnje doposlalo državnemu zboru, naj bi ta nasve-
tovano novo postavo z spremembami vred zavrgel.
To pa se gotovo ne bo zgodilo. Nasvetovane spre-
membe so res potrebne, ako se hoče uravnava po po-
stavi od l. 1869. hitreje in z manjšimi stroški dognati.

Prošnja nemških katoličanov do cesarja Viljelm I.

Nemški cesar, stari Viljelm, je čestitajočim
ministrom, da je smrti srečno všel, povedal par

resnih besed. Rekel jim je: „sedaj je za vladno važna naloga: delati na to, da se revolucija še bolj ne ukrepi; vsak minister mora svoje storiti; zlasti je pa treba skrbeti, da ljudstvo vere popolnem ne zgubi; to vam bodi sedaj glavna naloga“. Teh cesarjevih besed so se uže 7 let preganjani nemški katoličani poprijeli in do cesarja poslali posebno pismo, v katerem ga spominjajo na to, kar je k ministrom djali, in ga kaj milo prosijo, naj se ogleda nekoliko po deželi, da bo se sam prepričal, kako jegovi ministri ravnaajo z katoličani, kako zatirujejo vero! [Ministri so sami lutroveci, freimavrerji, deloma celo judi]. „Svitli cesar bi, pravijo katoličani v pismu, z lastnimi očmi gledali razdjanje in upustošenje svetišč božjih. Na stotine naših dušnih pastirjev nam je smrt pobrala, pa ni bilo mogoče jim potrebnih naslednikov dobiti, na stotine mešnikov trpi v ječah, drugi tavajo in blodijo v prognanstvu po tujih deželah, z večino izgnanih škofov vred; na tisoče pridnih redovnikov in redovnic, ki so svoje vse življenje posvetili v blagor bližnjim, so morali očetnjavo zapustiti, na stotisoče vernikov pogreša besedo božjo, sv. mešo, umira brez mešnika, se pokapa brez cerkvenih obredov. In vendar se vkljub tolikemu trpljenju in popolnem neopravičenemu preganjanju med milijoni Vaših katoliških podložnikov niti eden ni našel, ki bi se bil po sili cesarskim ukazom vprl, spuntal in revolucijo pričel. Kako močno opravičeno je torej, svitli cesar, Vaše mnenje, da le vera zamore človeku zdatno braniti, da se po političnih strastih ne da zapeljati v upor, punt in revolucijo zoper obstoječo državno oblast. Dobro torej, svitli cesar, ustavite dosedanje preganjanje katoličanov, dajte svojemu ljudstvu zaželjeni mir in mi se bomo veselili zedinili z vladinimi oblastnjami v ta namen, da se ljudstvu potrebna vera ohrani“. Tako so katoličani pisali nemškemu cesarju, ki je prisiljen na ta glas tem bolj ozir vzeti, ker je državni zbor od njega zaželjene postave zoper socialiste zavrgel. Cesarjeva lastna lutrovska vera pa mu tudi ne more pomagati, ker je vsa razdjana in razjedena, po 300letnem razsajanju zoper katoličanstvo onemogla krivovera. Skoro nihče lutrovcev ne daje več svojih otrok krstiti, lutrovski duhovniki so skoro sami novošegni neverci; v neki farni cerkvi v Berolina, katerej je 10.000 duš vpisanih, se je samo 8 ljudi udeležilo zahvalnice za rešenje cesarja! Taka vera je se vé — preslaba za prerojenje ljudstev, za obrambo pametnega reda zoper strahovite namere vsled liberalnega izsesavanja razkačenih in popolnem nevernih socializmov!

Gospodarske stvari.

Kako naj ravna čebelorejec z panji po Dzierzonovi osnovi.

I. Vsak razumen čebelar lahko sprevidi, kako praktični in koristni so v mnogoterem oziru panji

ali čebelarski koši po Dzierzonovi osnovi, t. j. z premakljivimi satovniki. Zato so se pa taki panjevi tudi pri nas že začeli širiti in menda ni več mnogo takih bečelarjev, ki bi še ne bili takega panja nikoli videli. So pa ti panji tako narejeni, da čebele satovje delajo v majhnih štirivoglatih satovnikih, okvirjih ali obročkih. Ti so tako vloženi, da jih zamoremo vsaki čas, kedar se nam spoljubi, iz panja vzeti, jih preiskati, zalego mladih čebelic pregledati, medu izvzeti in obroči ali okvir z praznim satovjem zopet v panj obesiti. To je pa velik dobiček, katerega pri navadnih panjih in koših popolnem pogrešamo. Košev, kder si čebele satovje trdno vdelajo, ni mogoče pregledavati, ali posameznih poglač v jemati, ali drugih noter devati. Le tak čebelar, ki si je priskrbel panjev z premakljivimi satovniki, ima čebele v svoji popolni oblasti. Prvi je take panjeve izumil najslavnejši čebelorejec, katoliški župnik Dzierzon v Šleziji na Pruskem. Ta mož si je vsled tega neznano veliko zaslug pridobil za povzdigo ljudskega blagostanja. Panji se imenujejo po njem: Dzierzonovi panji in vse sedanje na podlagi njegove iznajdbe vstalo razumno čebelorejstvo: Dzierzonova čebeloreja. Panji po Dzierzonovi osnovi se izdelujejo: iz slame, ila, opeke in lesa. Gledati pa je, da so zadosti topli; tudi je treba paziti na to, da so vsi ti okvirji pri bučelnjaku enako veliki, da se zamore isti okvir ali satovnik pri vsakem porabiti in vanj obesiti. Panji so pa ali ležeči ali stoječi. Kako se torej z čebelami in satovjem pri takih panjih ravna, to se bo zaporedom v 13. točkah razlagalo. 1. V teh panjih se lahko pospešuje rojenje ali pa pridelo vanje medu. Spomladi in pred poglavitno pašo je treba, kolikor je to mogoče, pospeševati zalego. V ta namen se precej v začetku satovje stisne in omeji, da se na toplem drži; pozneje se nastavi satovje s zadelano zalego, prazno satovje pa vloži za čebelice delavke; gnezdišče za zalego se ob pravem času razširi, čebelicam pa nalašč krmi v ta namen, da poprej rojijo. Kajti spomladi je treba mnogo čebelic za rojenje, ob poglavitni paši pa mnogo delavk za nabiru medu. Ob času poglavitne paše se pa mora, kolikor mogoče, skržiti prostor za zalego, da se prostora dobi za med in posebne tudi, da zalega in iz nje izhajajoče brezštevne bečele zopet vsega medu ne snejo, kar se ga je bilo že poprej nabralo, — 2. Skoro vse izprazneno satovje Dzierzonovih panjev zamoremo zopet porabiti. To pa vrže mnogo več dobička, kakor pa če se precej za vosek prepusti. Kako se pa prazno satovje v te satovnike ali okvirje devlje? Na dvojni način. Zgornji del vsakega okvirja se že poprej, kakor se v panj postavi, po celi dolgosti olepi z dolgim koscem satovja. V ta namen se pripravljeni kos satovja namoči v vroči vosek in se potem ročno postavi na zgornji del okvirja ter nekoliko pritisne. Isto delo se opravi tudi tako, če se ščetinasti čopič (penzelj) namoči v vročem vosku ali v raztopljeni gumi, in z njim zgornji del okvirja